

Za varnejši stik s pacientom

MARIJA GROZNIK STANKOVIČ

V sodobnem zdravstvu, kjer so varnost pacientov, sledljivost zdravil in učinkovitost procesov v ospredju, so globalni standardi GS1 ključni gradnik digitalne preobrazbe. Njihova uvedba omogoča enoten, pregleden in varen sistem identifikacije pacientov, zdravil, medicinskih pripomočkov in postopkov, kar neposredno zmanjšuje tveganje za napake in razbremenjuje zdravstveno osebje.

Avtomatska identifikacija z uporabo črtnih (1D) in dvodimenzionalnih (2D) kod, kot so GS1 DataMatrix in QR kode, omogoča, da so vsi ključni elementi (pacient, zdravilo, izvajalec, pripomoček in odmerek) povezani v enoten digitalni sistem.

Standardi GS1 niso le tehnična rešitev, temveč temelj varnejšega, učinkovitejšega in bolj človeškega zdravstvenega sistema. Medicinskim sestram so opora pri delu, pacientom pa prinašajo večjo varnost ter zaupanje v smislu pravočasne in natančne obravnave brez nepotrebnih tveganj.

Manj administracije, več časa za pacienta

Digitalna orodja, ki temeljijo na standardih GS1, avtomatizirajo v zdravstvu številne rutinske naloge: od vnosa podatkov, vodenja zaloga, naročanja materiala do beleženja terapij v elektronski karton pacienta. S tem se zmanjšata administrativno breme in z njim povezan čas, ki ga lahko medicinske sestre

ter zdravniki namenijo oskrbi pacientov. Vsak odčitani podatek tvori hkrati zanesljivo digitalno sled, kar povečuje preglednost in omogoča bolj kakovostne analize zdravljenja.

Varnost na mestu oskrbe

Prednosti uporabe standardov GS1 se dejansko kažejo na številnih področjih, na čelu z varnejšo aplikacijo zdravil. Tu velja zlato pravilo petih atributov: pravi pacient, pravo zdravilo, pravi odmerek, pravi čas in pravi način. Skeniranje zapestnice pacienta, kartice zdravstvenega delavca in zdravila na mestu oskrbe omogoča samodejno preverjanje skladnosti s predpisano terapijo. Sistem opozori na neskladja in prepreči napake, ki bi imele lahko resne posledice. Študije potrjujejo, da se s tovrstnim pristopom napake zmanjšajo za več kot 50 odstotkov, napačna identifikacija pacientov pa za 93 odstotkov. Podobno velja za uporabo implantatov, ki so s pomočjo enotnih identifikatorjev popolnoma sledljivi od proizvajalca do pacienta. Tehnologija torej zdravstvenemu osebju nudi dodatno potrditev, da je terapija pravilna, kar zmanjša stres in poveča občutek varnosti ob pacientu.

Odpoklici in ponaredki

Na področju sledljivosti igrata zelo pomembno vlogo še nadzor nad odpoklici ter boj proti ponarejenim zdravilom in implantatom. Tu je ključna uporaba dvodimenzionalnih kod tipa GS1 DataMatrix, ki so na področju Evropske unije že lep čas zakonsko obvezne. Bolnišnice z njihovo pomočjo s preprostim enkratnim odčitavanjem kode na embalaži zdravila preverijo avtentičnost, serijo, rok uporabe in morebitne odpoklice. Tak pristop močno krepi varnost, saj Svetovna zdravstvena organizacija ocenjuje, da je približno 10 odstotkov zdravil na svetovnem trgu ponarejenih. Poleg tega se postopki odpoklicev skrajšajo z več dni na nekaj minut. S ponaredki se srečujemo v podobni meri na področju implantatov.

Pregled nad zalogami in prihranki

Odčitavanje kod v realnem času omogoča popoln pregled nad zalogami, porabo in stroški. Samodejno naročanje potrebnih izdelkov, optimizacija zaloga in analiza terapij vodijo k večji učinkovitosti ter znatnim finančnim prihrankom. Britanski program Scan4Safety je pokazal, da lahko bolnišnice na takšen način na letni ravni prihranijo več milijonov evrov in izrazito izboljšajo varnost pacientov.

Vse to se odraža na delu medicinskih sester, saj prav slednje vsakodnevno skrbijo za aplikacijo zdravil, oskrbo pacientov in dokumentiranje postopkov. Ročni vnosi, papirna dokumentacija in preverjanje »na pamet« predstavljajo pri njihovem delu vir velike odgovornosti, stresa in možnih napak. Standardi GS1 prenašajo to breme na sistem, saj z njihovo pomočjo preverjanje skladnosti poteka samodejno. Delo medicinskih sester je tako manj stresno in v smislu zaupanja v lastno delo bolj suvereno. Prihranjen čas lahko posvetijo njihovem najpomembnejšemu poslanstvu: skrbi za pacienta.

Temu primerno lahko brez zadržkov zapišemo, da zdravstvo ne potrebuje kompleksnih rešitev,

Dvodimenzionalne kode tipa GS1 DataMatrix, ki so na področju Evropske unije že lep čas zakonsko obvezne, omogočajo preprosto preverjanje avtentičnosti, serije, roka uporabe in morebitnih informacij o odpoklicih pri zdravilih in različnih zdravstvenih pripomočkih.

temveč standardizirane, interoperabilne in preverjene pristope, ki že uspešno delujejo v drugih panogah, kot so logistika, farmacija in živilska industrija. Standardi GS1 izpolnjujejo po teh platih vse ključne pogoje, saj so globalno usklajeni, podprti z zakonodajo, tehnološko odprti, široko dostopni in združljivi z obstoječimi informacijskimi sistemi v zdravstvu. Z integracijo standardov GS1 v klinično prakso se zdravstveni sistem približa cilju digitalno podprte varne oskrbe, kjer ima vsak podatek jasno identiteto in sledljivost.

Pogled naprej

Uporaba standardov GS1 v zdravstvu ni zgolj tehnična rešitev, temveč kulturni in organizacijski premik. Standardi povečujejo preglednost, odgovornost in kakovost oskrbe, kjer se zdravstveno osebje bolj izrazito osredotoča na klinično delo ter se ne ukvarja prekomerno z administrativnimi nalogami. V prihodnosti bodo zdravstveni sistemi, ki bodo temeljili na globalnih standardih, zato bolj odporni, učinkoviti ter varni, kar prinaša korist pacientom in izvajalcem.

Z uporabo GS1 identifikacijskih ključev, kot so: GTIN (Global Trade Item Number) za unikatno označevanje zdravil in pripomočkov, GLN (Global Location Number) za identifikacijo lokacij (npr. bolnišnic, oddelkov), GSRN (Global Service Relation Number) za označevanje pacientov in izvajalcev in SSCC (Serial Shipping Container Code) za sledenje logističnih enot, lahko zdravstvene ustanove vzpostavijo natančno, zanesljivo ter sledljivo evidenco vseh postopkov.